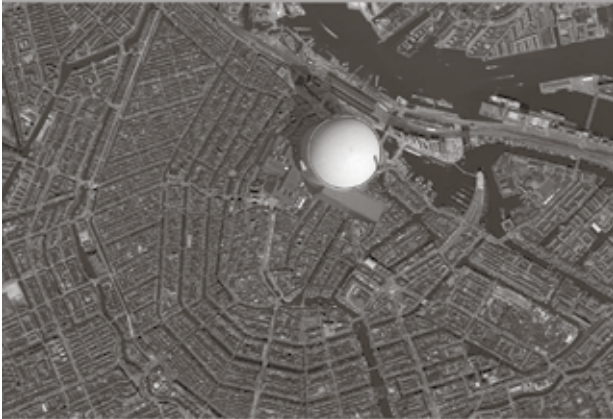

KERNENERGIE OP HET DAMRAK? NEE BEDANKT!

24 maart 2014: 07.15 - 10.00 uur

Protesteer tegen de Nuclear Industry Summit

Beurs van Berlage, Beursplein, Amsterdam

www.stopkernenergie.nl contact: secretariaatlptk@gmail.com

Den Haag was het hoofdtonel van de Nuclear Security Summit (NSS). Een *summit* die ging over maatregelen om ervoor te zorgen dat nucleaire technologie en materiaal niet in handen komt van terroristen. Een top geïnitieerd door Barack Obama in z'n toespraak in Praag (april 2009) toen hij zei: 'Dus we moeten er uiteindelijk voor zorgen dat terroristen nooit een kernwapen verwerven. Dit is de meest onmiddellijke en extreme bedreiging van de wereldwijde veiligheid. Een terrorist met een nucleair wapen zou immense vernietiging kunnen ontketenen (...) Dus ik kondig vandaag een nieuwe internationale inspanning aan om alle kwetsbare kernmaterialen in de wereld binnen vier jaar veilig te stellen.' Vervolgens kondigde hij voor het jaar daarna (dus 2010) de Global Summit on Nuclear Security aan. De top in Den Haag was na Washington en Seoul de derde.

Overigens zei Obama ook in die speech in Praag: 'Dus verklaar ik vandaag duidelijk en met overtuiging dat Amerika zich inzet om te streven naar de vrede en veiligheid van een wereld zonder kernwapens.'

In tegenstelling tot Obama's retoriek over een wereld zonder kernwapens ziet zijn beleid in de praktijk er heel anders uit. Hij heeft net de begroting voor het Fiscal Year 2015 (dat in

zijn voorstel: het budget voor het non-proliferatie programma, toch al niet heel groot, gaat met 21% omlaag. En het budget voor het ontmantelen van kernwapens gaat zelfs met 45% omlaag!

ONZIN (TEN) TOP

En dat was nu net ook het probleem met de NSS, het ging eigenlijk over een (vrijwel niet-bestaand) detail terwijl over de oorzaken en werkelijke problemen niet gepraat mocht worden. Want terwijl de belangrijkste doelen het verminderen van nucleair materiaal en het aantal plekken waar dat zich bevindt waren, stonden zowel kernenergie als kernwapens op de top niet ter discussie. En was het daarmee helemaal een onzin (ten) top. Maar omdat Obama kwam, kwamen er nog 53 andere regeringsleiders en kon iedereen er goede sier maken.

De acties tegen de NSS/ NIS: een terugblik

Iedereen is het al bijna weer vergeten, maar eind maart was Nederland het toneel van een van de grootste 'toppen' uit de geschiedenis, en in elk geval was het de grootste top in Nederland ooit: 54 regeringsleiders bezochten de Nuclear Security Summit in Den Haag. Dat iedereen het weer vergeten is zegt iets over hoe belangrijk de top was, maar ook over de impact die de top had in 'de beweging': pas op het allerlaatste moment kwamen er wat initiatieven voor protest van de grond.

DOOR DIRK (STICHTING LAKA)

de VS op 1 oktober begint) bekend gemaakt: het budget voor onderzoek en ontwikkeling van kernwapens moet de komende jaren met 7% omhoog, van 8,3 miljard dollar volgend jaar naar 9,7 miljard in 2019. Dat is dan 24% hoger dan dit jaar. Hoe serieus hij het meent met het voorkomen van de verspreiding van kernwapens (non-proliferatie) blijkt uit

Al maanden stonden de kranten vol van verwachtingen van politie en inlichtingendiensten over gewelddadige demonstranten die op de top af zouden komen. De AIVD waarschuwde in haar jaarverslag over 2012 zelfs al voor de protesten. De pers ondertussen was hard op zoek naar die duizenden gewelddadige demonstranten en toen die er niet bleken te zijn, op zoek naar elk stukje protest. Met als resultaat dat bij sommige acties er meer pers was dan actievoerders.

De pers ondertussen was hard op zoek naar die duizenden gewelddadige demonstranten en toen die er niet bleken te zijn, op zoek naar elk stukje protest

Want er gebeurde toch nog wel wat, al kwamen de initiatieven laat. Behalve binnen de antikernenergie-beweging waar men al langere tijd bezig was met activiteiten tegen vooral een van de officiële 'flankerende-bijeenkomsten' (de Nuclear Industry Summit in Amsterdam) was die hele top een non-issue. Dat veranderde eigenlijk pas eind januari toen op het 2.Dh5-festival in Den Haag een workshop ('Mobilisatie tegen de nieuwe oorlog') over de NSS werd gegeven die zich onverwacht op grote belangstelling kon verheugen. Contacten werden gelegd en plannen gesmeed.

Dat officiële *side-event*, de Nuclear Industry Summit in de Beurs van Berlage in Amsterdam, was een goed symbool van de hypocrisie van de top: terwijl de top zoals gezegd ging over het verminderen van nucleair materiaal en het aantal plekken

waar dat zich bevindt als de belangrijkste maatregel om te verhinderen dat terroristen het in handen kunnen krijgen, werd de nucleaire industrie die een tegengesteld doel heeft, alle ruimte gegeven.

En eigenlijk was het ook het feestje van de (Nederlandse) nucleaire industrie. Zo werd eind januari een van de grootste persbrieings over de NSS in het 'hoofdkwartier' van de Nederlandse kernenergielobby (of wat daar nog van over is) gegeven: het reactorinstituut van de TU Delft. Alwaar de Nederlandse nucleaire industrie ruim vertegenwoordigd was en het belang van kernenergie (vrijwel) zonder tegenspraak kon ventileren voor de verzamelde pers. Die tot slot een rondleiding kregen langs de reactor. Dit allemaal onder auspiciën van de Nederlandse Vereniging van Journalisten (NVJ).

Een deel van de pers, met name de wat serieuze onderzoeksprogramma's, doorzag dat wel, nam er geen genoegen mee, en ging onder andere bij Laka en Greenpeace, op zoek naar 'affaires'. Dat resulteerde in een aantal kritische reportages en artikelen over kernwapens, kernenergie en het Nederlandse beleid in de aanloop naar de top.

TOCH MEER ACTIES DAN VERWACHT

Maar zoals gezegd een paar weken voor de top leek er opeens toch nog van alles te gaan gebeuren: een website (stopdenss.nl) kwam er en een serie info-avonden over de NSS en de protesten vonden plaats. En acties werden aangekondigd: een fietstocht en een demonstratie op zondag voor de top (23 maart) in Den Haag onder het motto: Stop nuclear power, abolish poverty!; een demonstratie op maandagmorgen in Den Haag en een picketline op dinsdag in Almelo wanneer daar de nucleaire industrie op bezoek gaat bij de uraniumverrijkingsfabriek van Urenco. Samen met de al eerder aangekondigde actie op maandagmorgen bij de opening van de Nuclear Industry Summit in Amsterdam toch nog een aardig lijstje.

En dan waren er ook nog een heel aantal niet aangekondigde acties: in de aanloop werd de vliegbasis Volkel – waar in Nederland de kernwapens liggen – bezocht; werd er in de Hofvijver geprotesteerd; werd Den Haag vol geplakt (Welcome to the militarised zone) en geflyerd; was er een protest bij de Zaanse Schans toen daar industrie-types een gezellig uitstapje hielden en was er een poging om te verhinderen dat de bus van de industrie-bijeenkomst in Amsterdam het nucleaire bedrijf NRG in Petten zou bereiken.

Die laatste actie werd na een ambtsbericht van de AIVD met een noodbevel door de burgemeester van Schagen verboden; sterker, alle acties werden verboden ('dat de excursie ongehinderd doorgang moet vinden en in geen enkele vorm mag wor-

GEMEENTE
Schagen

NOODBEVEL

(ex artikel 175 van de Gemeentewet)

De burgemeester van de gemeente Schagen:

OVERWEGENDE:

1. Dat op dinsdag 25 maart 2014 een activiteit plaatsvindt in Petten, gelegen in de gemeente Schagen;
2. Dat deze activiteit bestaat uit een excursie welke plaatsvindt in het kader van de Nuclear Industry Summit 2014 waarbij een gezelschap een bezoek zal brengen aan de hogedrukreactor in Petten;
3. Dat de burgemeester door betrouwbare bron is geattendeerd op het feit dat deze excursie door een groep actievoerders mogelijk verstoord zal gaan worden;
4. Dat deze verstoring mogelijk zal plaatsvinden in of nabij Petten, dan wel bij of nabij het ECN terrein, dan wel op de toegangswegen daar naar toe;
5. Dat deze verstoring maakt dat ernstige vrees bestaat voor het ontstaan van de schending van de openbare orde, dan wel van het ontstaan van oproerige beweging, dan wel van ernstige wanordelijkheden;

GELET OP ARTIKEL 175 VAN DE GEMEENTEWET;

BEVEELT:

1. Dat de excursie ongehinderd doorgang moet kunnen vinden en in geen enkele vorm mag worden gehinderd, verstoord of anderszins mag worden beïnvloed;
2. Dat al degenen die kennelijk door gedrag, kleding, uitrusting of anderszins kenbaar maken en voor, tijdens of na het tijdstip waarop de excursie plaats zal vinden, zich in of nabij Petten, gemeente Schagen bevinden, op één of andere wijze de openbare orde verstoren of dreigen te verstoren, dan wel geen gehoor geven aan het bevel dergelijke gedragingen te staken dan wel niet uit te oefenen, zijn verplicht om zich op eerste aanzegging van de politie te verwijderen en verwijderd te houden uit de nabijheid van Petten en uit een straal van 10 kilometer rondom Petten.
3. Dit noodbevel heeft werking en rechtskracht op de dag van 25 maart 2014.

Schagen, 25 maart 2014

De burgemeester van de gemeente Schagen;

www.schagen.nl

De politie is belast met het toezicht op de naleving van dit bevel. Opzettelijk niet voldoen aan het hierboven omschreven bevel kan op grond van artikel 184 van het Wetboek van Strafrecht worden gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie.

Ingevolge het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht kan door een belanghebbende tegen dit besluit binnen zes weken na de dag van uitreiking van dit bevel een gemotiveerd bezwaarschrift worden ingediend bij de burgemeester van de Gemeente Schagen, Postbus 8, 1740 AA, Schagen. Daarnaast kan een voorlopige voorziening worden verzocht bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Holland, Postbus 251, 1800 BG, Alkmaar.

den gehinderd, verstoord of anderszins mag worden beïnvloed') en alle mensen ('dat al degenen die kennelijk door gedrag, kleding, uitrusting of anderszins kenbaar maken') die wel eens iets zouden kunnen willen doen, moesten zich buiten een straal van 10 km rondom Petten begeven.

CONCLUSIES?

Al met al meer acties dan verwacht, maar in omvang allemaal klein en een indicatie van enerzijds het isolement van de beweging (het lukt – vrijwel – niet om andere groepen bij een radicaler geluid te betrekken) en anderzijds het beperkte eigen mobilisatievermogen. Al moet gezegd dat driehonderd mensen op de demo zondagmiddag in Den Haag, een positieve verrassing was, maar dat zegt waarschijnlijk alles over mijn verwachtingen.

Aan de andere kant, juist bij de picketline op maandagmorgen tegen de industrietop waren we die coalities wel aangegaan, maar ook daar was de opkomst (hoewel naar verwachting) zeer beperkt. Dat is ook een belangrijke constatering van het Landelijk Platform tegen Kernenergie: er is geen mobilisatiekracht meer bij wat nog over is van de traditionele 'oude' antikernenergie-beweging (laten we zeggen de politieke vleugel van de milieubeweging), maar ook niet bij de radicalere groepen, tenminste niet met de 'oude' actievormen. Blijft dat maandagmorgen kwart over zeven een picketline ook niet erg 'mobilisabel' is, om dat woord maar eens te gebruiken.

En als we eerder bij elkaar waren gaan zitten om met de voorbereiding te beginnen was er dan – veel – meer mogelijk geweest? Waarschijnlijk wel wat meer, denk ik, maar niet veel meer: we hebben altijd toppen in het buitenland interessanter gevonden dan die hier. Denk alleen maar aan de grote milieutop in 2000 waar redelijk grote acties waren, maar wel voornamelijk van mensen uit Amerika en Duitsland. En het was deze keer lang van te voren duidelijk dat die er niet zouden zijn. En deze top was misschien ook gewoon inhoudelijk wel te oninteressant!

Maar vooral omdat de media zat te wachten op tegengeluiden door de officiële PR-overkill is er redelijk veel aandacht voor de protesten geweest en niet eens heel slecht. Als we zelf de media hadden moeten interesseren, was het totaal anders geweest. Maar juist daardoor is het beoogde PR-feestje van Nederland, de nucleaire industrie en de internationale politieke elite, toch niet geheel ongestoord verlopen.

Andere conclusie is ook dat er nog een flinke juridische nasleep is: ongeveer honderd arrestanten hebben een schikkingvoorstel geweigerd en wacht een rechtszaak.

Als mensen op de hoogte willen blijven van ontwikkelingen rond kernenergie, kunnen ze zich abonneren op de gratis kernenergienieuws-mailinglijst. Mailtje naar info@laka.org.

